

Briselē, 29.1.2014.
COM(2014) 55 final

2014/0028 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

**ar ko groza Īstenošanas lēmumu 2011/344/ES par Savienības finanšu palīdzības
piešķiršanu Portugālei**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Pēc Portugāles lūguma Padome 2011. gada 17. maijā piešķir Portugālei finanšu palīdzību (Padomes Īstenošanas lēmums 2011/344/ES), lai atbalstītu spēcīgu ekonomikas un finanšu reformu programmu, kuras mērķis ir atjaunot uzticību, ļaut ekonomikai atkal uzsākt ilgtspējīgu izaugsmi un nodrošināt finansiālo stabilitāti Portugālē, eurozonā un Eiropas Savienībā.

Saskaņā ar Lēmuma 2011/344/ES 3. panta 10. punktu Komisija kopā ar SVF un sadarbībā ar ECB ir veikusi desmito pārskatu, lai novērtētu progresu pieņemto pasākumu īstenošanā, kā arī to efektivitāti un ekonomisko un sociālo ietekmi.

Ņemot vērā nesenās ekonomiskās, fiskālās un finanšu norises un politikas pasākumus, Komisija uzskata, ka ir vajadzīgas dažas izmaiņas palīdzības pamatā esošajos ekonomikas politikas nosacījumos, lai nodrošinātu programmas mērķu sasniegšanu, kā izskaidrots ierosināto Padomes Īstenošanas lēmuma grozījumu apsvērumos.

Priekšlikums

PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS,

**ar ko groza Īstenošanas lēmumu 2011/344/ES par Savienības finanšu palīdzības
piešķiršanu Portugālei**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 2010. gada 11. maija Regulu (ES) Nr. 407/2010, ar ko izveido Eiropas finanšu stabilizācijas mehānismu¹, un jo īpaši tās 3. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Pēc Portugāles lūguma Padome 2011. gada 17. maijā ar Padomes Īstenošanas lēmumu 2011/344/ES² piešķīra Portugālei finanšu palīdzību. Šāda finanšu palīdzība tika piešķirta, lai atbalstītu spēcīgu ekonomikas un finanšu reformu programmu („programma”), kuras mērķis ir atjaunot uzticību, ļaut ekonomikai atkal uzsākt ilgtspējīgu izaugsmi un nodrošināt finansiālo stabilitāti Portugālē, eurozonā un Savienībā.
- (2) Saskaņā ar Īstenošanas lēmuma 2011/344/ES 3. panta 10. punktu Komisija kopā ar Starptautisko Valūtas fondu (SVF) un sadarbībā ar Eiropas Centrālo banku (ECB) no 2013. gada 4. decembra līdz 16. decembrim ir veikusi desmito pārskatu par Portugāles iestāžu panākto progresu to pasākumu īstenošanā, kuri pieņemti saskaņā ar programmu.
- (3) 2013. gada trešajā ceturksnī turpinājās pozitīva IKP ceturkšņa izaugsme, un īstermiņa rādītāji liecina par prognozēto ekonomikas atlabšanu. Raugoties uz attīstību pa gadiem, vēl aizvien paredzams, ka 2013. gadā reālais IKP samazināsies par 1,6 %, taču 2014. un 2015. gadā tas palielināsies, sasniedzot attiecīgi 0,8 % un 1,5 % izaugsmi. Arī darba tirgus perspektīvas ir uzlabojušās, tomēr bezdarba līmenis vēl joprojām ir augsts – paredzams, ka 2014. gadā tas sasniegs savu augstāko punktu, proti, 16,8 %, un pēc tam pakāpeniski samazināsies. Negatīvie riski attiecībā uz makroekonomisko perspektīvu saglabājas, jo prognozētā atlabšana ir lielā mērā atkarīga no tirdzniecības un finanšu tirgu pozitīvas attīstības, kas ir arī atkarīga no situācijas Eiropā kopumā.
- (4) Līdz 2013. gada novembrim salīdzinājumā ar to pašu laikposmu iepriekšējā gadā valsts kases deficīts ir samazinājies par 0,25 % no IKP (neskaitot ārkārtas faktorus), jo ieņēmumu pieaugums pārsniedza izdevumu pieaugumu. Nodokļu ieņēmumu pieauguma paātrinājums atspoguļo ekonomiskās aktivitātes atveseļošanas pēdējos mēnešos, kā arī nodokļu administrācijas uzlaboto efektivitāti, jo īpaši krāpšanas

¹ OV L 118, 12.5.2010., 1. lpp.

² Padomes Īstenošanas lēmums 2011/344/ES (2011. gada 17. maijs) par Savienības finanšu palīdzības piešķiršanu Portugālei (OV L 159, 17.6.2011., 88. lpp.).

apkarošanā. Izdevumu jomā budžeta izpilde kopumā atbilst otrā papildu budžeta mērķiem.

- (5) Vispārējās valdības budžeta deficīta mērķis, kas 2013. gadā ir 5,5 % no IKP (neskaitot banku rekapitalizāciju), visticamāk, tiks sasniegts, un deficīts varētu būt pat mazāks nekā paredzētais mērķis. Tas saistīts ar to, ka gada pēdējos mēnešos ir īstenojušies pozitīvie riski, savukārt vairums negatīvo risku ir samazinājušies. Jo īpaši paredzams, ka nodokļu iekasēšanas apmērs pārsniegs otrajā papildu budžetā noteiktos netiešos mērķus. Turklāt vienreizējās parādu regulēšanas shēmas ienesīgums bija par aptuveni 0,3 % no IKP lielāks, nekā tika plānots; šīs 2013. gada beigās ieviestās shēmas mērķis ir atgūt nodokļu un sociālā nodrošinājuma iemaksu parādus. Paredzams, ka arī ES fondu apgūšana būs labāka, nekā iepriekš prognozēts. Turklāt ir samazināti negatīvie riski saistībā ar publiskā un privātā sektora partnerības līgumu pārskatīšanu. Tomēr daži negatīvie riski joprojām pastāv, proti, ieņēmumi no īpašuma nodokļiem ir mazāki par prognozēto, vienlaikus nevar izslēgt, ka tiks pārsniegti specifiski izdevumu posteņi, jo īpaši personāla izmaksu, starppatēriņa un pensiju pabalstu jomā.
- (6) 2014. gada valsts budžets un pārējie papildinošie tiesību akti atbilst deficīta mērķim 2014. gadā, proti, 4 % no IKP. Mērķa sasniegšanai tiek īstenoti konsolidācijas pasākumi, kas ir aptuveni 2,3 % no IKP un arī kompensē budžeta spiedienu un nepieciešamību atjaunot pagaidu budžeta piešķirumu 2014. gadam. Pasākumiem galvenokārt ir pastāvīgs raksturs, un to pamatā ir izdevumu ietaupījumi.

Vairākums konsolidācijas pasākumu 2014. gadā – apmēram 1,8 % no IKP – izriet no publiskā sektora izdevumu pārskatīšanas, kas tika veikta iepriekšējā gadā ar mērķi palielināt taisnīgumu un efektivitāti sociālo pārvedumu piešķiršanā un sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā. Svarīgākie publiskā sektora izdevumu pārskatīšanas pasākumi tiks īstenoti trijās galvenajās jomās:

- (a) algu izdevumu ierobežošana publiskajā sektorā, ko panāk, samazinot darba ņēmēju skaitu publiskajā sektorā, vienlaikus palielinot kvalificētāku darba ņēmēju īpatsvaru, proti, izmantojot pārkvalifikācijas programmu un brīvprātīgas darba attiecību pārtraukšanas shēmu; publiskā un privātā sektora darba noteikumu turpmāka tuvināšana un algu skalas pārskatīšana, kā arī algas piemaksu racionalizācija; darba ņēmēju iemaksu palielināšana īpašajās veselības apdrošināšanas shēmās, lai panāktu šo sistēmu pašfinansēšanu;
 - (b) valsts pensiju izdevumu ierobežošana, ņemot vērā nepieciešamību no jauna izvērtēt šo izdevumu ilgtspēju demogrāfiskās attīstības kontekstā, vienlaikus aizsargājot vismazākās pensijas, ko panāk, paaugstinot likumā noteikto pensionēšanās vecumu ar ilgtspējas faktora izmaiņu palīdzību; „ārkārtas solidaritātes iemaksas” pārskatīšana, pazeminot minimālo progresīvās likmes piemērošanas sliekšni, kā arī augstāko likmju piemērošanas robežvērtības; apgādnieka zaudējuma pensiju racionalizācija attiecībā gan uz civildienesta ierēdņu pensiju (CGA) režīmu, gan vispārējo pensiju režīmu; politiku mūža pensiju samazināšana;
 - (c) ar starppatēriņu un izdevumu programmām saistīti ietaupījumi nozaru ministrijās.
- (7) Lai sasniegtu deficīta mērķi 4 % apmērā no IKP, publiskā sektora izdevumu pārskatīšanas pasākumu kopumu papildina citi pastāvīgi ieņēmumu jomas pasākumi ar

mazāku ienesīgumu, kuri sasniedz 0,4 % no IKP un kuru mērķis ir vēl vairāk uzlabot pašreizējās nodokļu un pabalstu struktūras efektivitāti un taisnīgumu. Turklāt tiks īstenoti vairāki vienreizēji pasākumi (0,2 % apmērā no IKP), kuri ar uzviju kompensēs izmaksas, ko radīs vienreizēji sākotnēji maksājumi pēc tādas darba attiecību pārtraukšanas shēmas ieviešanas publiskajā sektorā, kuras pamatā ir savstarpēja vienošanās.

- (8) Lielākā daļa no iepriekš minētajiem pasākumiem tika pieņemti ar 2014. gada budžeta likumu vai veicot izmaiņas konkrētajos tiesību aktos. Daži no paredzētajiem konsolidācijas pasākumiem līdz šim vēl nav pilnībā pieņemti tiesību aktu veidā. Šie pasākumi cita starpā ir stingrāku nosacījumu ieviešana apgādnieka zaudējuma pensiju saņemšanai (papildus kompensācijas likmju izmaiņām gadījumos, kad šīs pensijas tiek apvienotas ar citām pensijām); tiešsaistes azartspēļu licenču pārdošana; pasta sabiedrības (CTT) veselības fonda pārņemšana uz vispārējo valdību un ostas ekspluatācijas koncesiju pārdošana.
- (9) Parlaments 2013. gada decembrī apstiprināja uzņēmumu ienākuma nodokļu (UIN) visaptverošu reformu, kuras mērķis ir sekmēt vienkāršošanu, kā arī palielināt Portugāles uzņēmumu internacionalizāciju un konkurētspēju; šī reforma stājās spēkā 2014. gada 1. janvārī. Viens no galvenajiem reformas elementiem ir standarta UIN likmes samazināšana no 25 % līdz 23 %, kā arī samazināta 17 % likme, kas piemērojama mazo un vidējo uzņēmumu ar nodokli apliekamo ienākumu pirmajiem EUR 15 000. Ar nodokli apliekamajai peļņai, kas pārsniedz 35 miljonus euro, papildus jau esošajiem papildnodokļiem tiks piemērots trešais valsts papildnodoklis 7 % apmērā. Citi svarīgi reformas noteikumi ir nodokļu atvieglojumu pārskatīšana, izmaiņas attiecībā uz dividendu un kapitāla pieauguma aplikšanu ar nodokļiem, uzņēmumu grupu aplikšanu ar nodokļiem un nemateriālo aktīvu režīmu, kapitāldaļu nodokļu atbrīvojumu shēmas ieviešana, tā laikposma pagarinājums, kurā zaudējumus var pārcelt uz nākotni, un turpmāka procentu atskaitāmības ierobežošana.
- (10) Paredzams, ka parāda attiecība pret IKP 2013. gadā sasniegs savu augstāko punktu, paliekot zem 129,5 %, un pēc tam samazināsies. Parāda atmaksas profila augšupvērstā – salīdzinājumā ar apvienoto astoto un devīto pārskatu – pārskatīšana lielā mērā ir izskaidrojama ar to, ka, neraugoties uz labāku nekā paredzēts budžeta izpildi, ievērojami palielinājās Valsts kases bilances pārpalikums, kā arī ar to, ka Sociālā nodrošinājuma stabilizācijas fonds atlika uz 2014. gadu dažas īstermiņa darbības parāda samazināšanai. Tādējādi tiek prognozēts, ka neto parāds – neskaitot IGCP skaidras naudas noguldījumus – sasniegs aptuveni 120 % no IKP, kas ir nedaudz mazāk par pēdējā pārskatā prognozēto līmeni. Vispārējās valdības parāda attiecības pret IKP paredzamo samazināšanos, kas sāksies 2014. gadā, veicinās prognozētā ekonomikas atlabšana, kā arī skaidras naudas noguldījumu sarukums un tas, ka Sociālā nodrošinājuma stabilizācijas fonds īstenos īstermiņa darbības parāda samazināšanai.
- (11) Budžeta korekcijas procesu papildina virkne fiskālu strukturālo pasākumu, kuru mērķis ir pastiprināt kontroli pār valdības izdevumiem un uzlabot ieņēmumu iekasēšanu. Budžeta pamatlikuma vērienīgā reforma virzās uz priekšu vairākās svarīgās jomās. Tomēr, ņemot vērā reformas mērogu un nepieciešamību organizēt plaša mēroga apspriešanos ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, ir paredzams, ka process norisināsies divos posmos. Ierobežojot jaunu kavētu maksājumu uzkrāšanos, jaunā saistību kontroles sistēma jau sniedz rezultātus, tomēr tās īstenošana ir stingri jāuzrauga, lai nodrošinātu to, ka pieejamais finansējums sedz saistības. Tiks izveidota darba grupa, lai izvērtētu un uzlabotu šo procesu. Valsts pārvaldē tiek īstenotas reformas, lai modernizētu un racionalizētu nodarbinātību un

struktūras valsts sektorā. Turpinās reformas, lai ieviestu modernu atbilstības riska pārvaldības modeli ieņēmumu administrēšanas jomā. Nesen tika izveidota jauna nodaļa riska novērtēšanai, kas drīzumā sāks darbu, galvenokārt pievērsoties tam, lai uzlabotu konkrētu nodokļu maksātāju grupu (piemēram, pašnodarbinātu personu un ļoti turīgu privātpersonu) saistību izpildi. Dažas citas reformas, piemēram, vietējo nodokļu iestāžu skaita samazināšana, ir aizkavējušās. Kaut arī publiskā un privātā sektora partnerības (PPP) līgumu pārskatīšanā ir gūti panākumi, to nevarēja pabeigt līdz 2013. gada beigām. Tomēr 2014. gadā un turpmākajos gados ir paredzami ievērojami ietaupījumi. Valsts uzņēmumi (VU) līdz 2012. gada beigām vidēji bija panākuši līdzsvarotus darbības rezultātus, un ir paredzētas papildu reformas, lai nepieļautu šo uzņēmumu darbības rezultātu atkārtotu pasliktināšanos. Labi panākumi ir gūti privatizācijas jomā, un ieņēmumi no privatizācijas pārsniedz programmā paredzēto mērķi. Reformas veselības aprūpes nozarē rada ievērojamus ietaupījumus, un to īstenošana kopumā turpinās atbilstīgi mērķiem.

- (12) Politikas īstenošana un reformas veselības aprūpes nozarē turpinās un rada ietaupījumus efektivitātes palielinājuma rezultātā. Kopš 2010. gada ir ievērojami samazināts konsolidētais deficīts šajā nozarē. Tomēr atlikušais kavēto maksājumu uzkrājums, ierobežotās iespējas attiecīgajā budžeta pozīcijā un darbaspēka izmaksas, kas palielinājās 13. un 14. prēmiju maksājuma atjaunošanas dēļ, spieda iestādes paātrināt pašreizējās reformas. Lielā kavēto maksājumu uzkrājuma eksistence ir būtiski (taču ne tikai) saistīta ar to, ka pastāvīgi nepietiek finansējuma, lai apmaksātu valsts slimnīcu sniegtos pakalpojumus. Iestādes saglabā apņēmību, lai īstenotu iesāktos slimnīcu reformu un turpinātu precizēt pasākumu kopumu, kas attiecas uz zālēm, centralizētu iepirkumu un primāro veselības aprūpi.
- (13) Banku kapitāla rādītāji pietiekamā mērā turpināja atbilst Eiropas Banku iestādes noteiktajām kapitāla rezervēm, kā arī pamata 1. līmeņa kapitāla programmas mērķim 10 % apmērā. Šīs kapitāla rezerves paliek pienācīgas arī tad, ja banku pašu kapitāla novērtējumam izmanto jaunās Kapitāla prasību direktīvas (*CRD IV*) noteikumus. Šie jaunie kapitāla noteikumi tiek piemēroti no 2014. gada janvāra ar robežvērtību, kas noteikta 7 % apmērā no 1. līmeņa pamata kapitāla rādītāja. Aizdevumu un noguldījumu attiecība banku sistēmā ir 120,7 %, un līdz 2014. gada beigām tā, visdrīzāk, turpinās samazināties; jau tagad dažas bankas ir zem šīs robežvērtības. Pastāvīgi tiek pastiprināti centieni dažādot uzņēmumu finansējuma avotus. Balstoties uz 2013. gadā veiktās ārējās revīzijas ieteikumiem attiecībā uz pašreizējām valdības finansētajām kredītlīnijām, iestādes īsteno pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot šo instrumentu darbību un pārvaldību, tostarp risku pārvaldības iespējas un praksi. Ir ieviests un pilnībā darbojas tiesiskais regulējums, kas attiecas uz jauniem parādu pārstrukturizācijas instrumentiem, kuri pievēršas mājtsaimniecībām un kuru nolūks ir parādu atmaksa bezstrīda kārtībā. Tāpat tiek izvērtēta uzņēmumu maksātnespējas un parādu piedziņas likuma grozījumu ietekme, jo tagad darbojas jaunie parādu pārstrukturizācijas un parādu piedziņas mehānismi. Pašlaik tiek pabeigts krīzes pārvaldības instrumentu kopums. Banku neregulējuma fonds darbojas, ir ieviestas agrīnas iejaukšanās pilnvaras un ir grozīts likums par rekapitalizāciju, lai ņemtu vērā Komisijas paziņojumu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu atbalsta pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi³. Lai labāk apmierinātu MVU finansējuma vajadzības, tiek īstenots plāns valsts garantiju sistēmas efektivitātes un pārvaldības uzlabošanai.

³

OV C 216, 30.7.2013., 1. lpp.

- (14) Veiksmīgi tiek īstenotas izaugsmi un konkurētspēju veicinošas strukturālās reformas. Iestādes ir pieņēmušas papildu pasākumus bezdarba līmeņa samazināšanai un darba tirgus efektivitātes uzlabošanai, tostarp pastiprinātus aktivizācijas politikas pasākumus un īstenošanas plānu attiecībā uz garantiju jauniešiem. Pēc tam, kad Darba kodeksā iekļautā pamatotas atlaišanas definīcija tika pasludināta par neatbilstošu konstitūcijai, pašlaik tiek sagatavota definīcijas pārskatīšana. Izglītības jomā ir pieņemti papildu pasākumi, gūstot kopumā apmierinošus panākumus.
- (15) Valdība apstiprināja jaunu nodevu, kas 2014. gadā tiek piemērota enerģētikas nozares operatoriem; šī nodeva cieši jāuzrauga, lai nepieļautu sistēmas kropļojumus. Attiecībā uz enerģijas tarifu parāda likvidēšanu un sistēmas ilgtspējas nodrošināšanu ir vajadzīgas turpmākas reformas.
- (16) Telekomunikāciju un pasta nozarē ir īstenoti pasākumi, lai panāktu atbilstību ES noteikumiem un atbalstītu programmas mērķu sasniegšanu. Universālo pakalpojumu sniedzēju atlase un ar saistošo operatoru noslēgtā līguma pārskatīšana ir pozitīva attīstība ceļā uz pilnīgu universālā pakalpojuma direktīvas īstenošanu. To tiesību aktu publicēšana, kuros ir noteikts satvars koncesijas līgumam ar pasta pakalpojumu sniedzēju iekšzemē, saīsinās pašreizējo koncesijas periodu, kā rezultātā palielināsies konkurence. Iestādes joprojām ir apņēmušās palielināt ilgtspēju un efektivitāti transporta nozarē.
- (17) Ir gūti panākumi saistībā ar nozaru tiesību aktiem, kuru mērķis ir saskaņot tos ar Pakalpojumu direktīvu, savukārt zināma kavēšanās ir konstatējama, pieņemot būvniecības nozares reglamentējošos noteikumus, grozītos arodorganizāciju statūtus un iekšējos noteikumus, lai pieņemtu horizontālo ietvarlikumu par sabiedriskajām profesionālajām apvienībām. Iestādes ir apņēmušās vēl vairāk uzlabot vienotā kontaktpunkta darbību.
- (18) Pēc jaunā tiesiskā regulējuma pilnīgas īstenošanas pašlaik tiek veikts pilsētas īpašumu īres līgumu reformas novērtējums. Iestāžu mērķis ir pastiprināt centienus, lai apkarotu nodokļu nemaksāšanu īres tirgū.
- (19) Tiek veidota jaunā valsts regulatoru struktūra un tiek grozīti attiecīgie statūti, un paredzams, ka drīzumā tie tiks pieņemti. Ir aizkavējusies jauna izpildrīkojuma publicēšana, ar ko nosaka regulatoru iemaksas 2014. gadā.
- (20) Tiesu sistēmas reformas turpinās atbilstoši plāniem. Panākumi ir gūti, īstenojot tiesu iestāžu organizācijas likumu nolūkā racionalizēt tiesu sistēmu, ir publicēts likums, ar ko pastiprina tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku un maksātnespējas administratoru struktūru, un tiek pabeigta jauna ārpustiesas procedūra, ar kuru izveido pirmstiesas šķīrošanas posmu, lai bez tiesas līdzdalības noteiktu un atrisinātu lietas. Ir gūti panākumi saistībā ar pasākumiem licencēšanas vides uzlabošanai un administratīvā sloga samazināšanai, pieņemot tiesību normas, ar kurām racionalizē licencēšanas procedūras tūrisma, rūpniecības un teritorijas plānošanas nozarē. Norit darbs pie tiesību aktiem par komerciālo licencēšanu, un tiek pārskatīts tiesiskais regulējums attiecībā uz pilsētvidi un būvniecību.
- (21) Ņemot vērā šo attīstību, būtu jāgroza Īstenošanas lēmums 2011/344/ES,
- IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmuma 2011/344/ES 3. panta 8. un 9. punktu aizstāj ar šādiem:

„8. Saskaņā ar saprašanās memorandā paredzētajiem noteikumiem Portugāle 2014. gada laikā pieņem šādus pasākumus:

- (1) vispārējās valdības budžeta deficīts 2014. gadā nepārsniedz 4 % no IKP. Šā deficīta aprēķinā ņem vērā iespējamās budžeta izmaksas banku atbalsta pasākumiem valdības finanšu sektora stratēģijas kontekstā. Lai sasniegtu šo mērķi, Portugāle veic konsolidācijas pasākumus 2,3 % apmērā no IKP, kā noteikts 2014. gada budžeta likumā un papildinošajos tiesību aktos, kas pieņemti šajā nolūkā;
- (2) papildus pašlaik pieņemtajiem pensiju pasākumiem līdz 2014. gada marta beigām tiek grozīti spēkā esošie tiesību akti par civildienesta ierēdņu pensijas režīmu CGA, lai nodrošinātu, ka jaunie noteikumi par ilgtspējas faktoru un tādējādi par paaugstināto pensionēšanās vecumu tiek efektīvi piemēroti arī šim režīmam; 2014. gada laikā Portugāle pašlaik īsteno struktūrālās pensiju reformas ietvaros izstrādā arī jaunus visaptverošus pasākumus, lai nodrošinātu pensiju ilgtspēju, vienlaikus pastiprinot taisnīguma principus
- (3) lai kontrolētu izdevumu iespējamu pārsniegšanu, valdība cieši uzrauga ministriju izdevumu maksimālā apjoma ievērošanu, izstrādājot ikmēneša ziņojumus Ministru padomei;
- (4) Portugāle steidzami definē un ievieš paredzētās izmaiņas apgādnieka zaudējuma pensiju saņemšanas nosacījumos, kā arī tiešsaistes azartspēļu licenču pārdošanas nosacījumos. Turklāt Portugāle izlēmīgi rīkojas, lai pārdotu ostu ekspluatācijas koncesijas;
- (5) lai ievērotu fiskālās konsolidācijas mērķus, uzņēmumu ienākuma nodokļu visaptverošo reformu īsteno esošo budžeta līdzekļu ietvaros;
- (6) saglabā „atturēšanās no jebkādas darbības” noteikumu attiecībā uz nodokļu izdevumiem centrālajā, reģionālajā vai vietējā līmenī. Vēl vairāk pastiprina centienus apkarot nodokļu nemaksāšanu un krāpšanu attiecībā uz dažādiem nodokļu veidiem, cita starpā uzraugot jauno e-rēķinu sistēmu. 2014. gada pirmajā ceturksnī veic pētījumu par ēnu ekonomiku mājokļu tirgū, lai meklētu veidus, kā ierobežot nodokļu nemaksāšanu saistībā ar īres līgumiem;
- (7) gadījumā, ja izpaužas negatīvi juridiski vai citi ar budžeta izpildi saistīti riski, Portugāle īsteno augstas kvalitātes kompensācijas pasākumus, lai sasniegtu deficīta mērķi;
- (8) laikposmā pēc 2014. gada Portugāle panāk, ka vispārējās valdības budžeta deficīts 2015. gadā nepārsniedz 2,5 % no IKP, un nepieļauj iekšzemes nokavēto maksājumu uzkrāšanos. Mērķa sasniegšanas stratēģija balstās uz dokumentu „Valsts reforma”, kurā galvenā uzmanība ir pievērsta sociālā nodrošinājuma ilgtspējai, valsts pārvaldes reformai, lielākai efektivitātei veselības aprūpes un izglītības jomā un vides nodokļiem. Lai veicinātu un definētu reformas, pašreiz notiek plaša mēroga apspriedes ar politiskajiem un sociālajiem partneriem. Šajā procesā gūtie panākumi tiks izvērtēti vienpadsmitajā pārskatā, un apzinātie pasākumi tiks atspoguļoti 2014. gada fiskālās stratēģijas dokumentā. Lai atbilstu ES budžeta sistēmas prasībām, šajā dokumentā iekļauj arī informāciju par budžeta vidēja termiņa plāniem;
- (9) Portugāle veic papildu pasākumus, lai vēl vairāk nostiprinātu savu valsts finanšu pārvaldības sistēmu. Budžeta fragmentācija tiek samazināta, ierobežojot budžeta vienību skaitu un pārskatot pašu ieņēmumu klasifikāciju. Turpina piemērot validēšanas un norēķinu stratēģiju kavēto maksājumu nomaksai, un saistību kontroles likums tiek pilnībā īstenots visās publiskā sektora struktūrās, lai novērstu

jaunu kavēto maksājumu rašanos. Portugāle pārskata Budžeta pamatlikumu (BP), lai pilnībā transponētu attiecīgos ES tiesību aktus. Turklāt Portugāle veic visaptverošāku BP pārskatīšanu, lai racionalizētu budžeta apropriāciju struktūru, palielinātu atbildību un vēl lielākā mērā nostiprinātu valsts finanses vidēja termiņa plānā. Portugāle nodrošina, ka pasākumus, kuru mērķis ir īstenot jauno budžeta plānu centrālās valdības līmenī, piemēro arī reģionālajā un vietējā līmenī;

- (10) Portugāle turpina reformu programmu ceļā uz modernu un efektīvāku ieņēmumu administrēšanu, kas atbilst starptautiskajai paraugpraksei. Portugāle 2014. gada pirmajā ceturksnī samazina pašvaldību nodokļu iestāžu skaitu vismaz par 25 % un līdz 2014. gada maijam – vēl par 25 %. To resursu apjomu, kas nodokļu administrācijā ir paredzēti revīzijai, palielina vismaz par 30 % no kopējā darbinieku skaita. Nodokļu administrācijas ietvaros tiek izveidota jauna nodokļu maksātāju pakalpojumu nodaļa, kurā apvienoti dažādi nodokļu maksātājiem paredzēti pakalpojumi. Riska pārvaldības struktūrvienībai jābūt pilnīgā darbīgā stāvoklī 2014. gada pirmajā ceturksnī, sākotnēji veltot galveno uzmanību mērķtiecīgiem projektiem, kuru nolūks ir uzlabot pašnodarbinātu speciālistu un ļoti turīgu privātpersonu saistību izpildi. Nodokļu saistību izpildi uzrauga nepārtraukti;
- (11) Portugāle turpina īstenot valsts pārvaldes reformas. Pēc tam, kad divpadsmitā pārskata ietvaros tika veikts visaptverošs izvērtējums par algu skalām valsts pārvaldē, 2014. gada pirmajā pusē tiek izstrādāta un līdz 2014. gada beigām pabeigta vienota algu skala, kuras mērķis ir atalgojuma politikas racionalizācija un konsekvence visos karjeras posmos. Šī algu skala aizstāj algu pārskatīšanu, kas iekļauta 2014. gada budžeta likumā. Turklāt, ņemot vērā pētījumu par skaidras naudas piemaksām, Portugāle sagatavo ziņojumu par algu piemaksu visaptverošu reformu. Līdz vienpadsmitajam pārskatam iesniedz tiesību aktu projektu par vienotu piemaksas skalu;
- (12) Portugāle publiskā sektora pārvaldē pabeidz īstenot kopējo pakalpojumu stratēģiju;
- (13) Portugāle pilnībā īsteno jauno tiesisko un institucionālo PPP sistēmu. PPP līgumu pārskatīšana notiek dažādās nozarēs, lai ierobežotu šīs pārskatīšanas ietekmi uz budžetu. ņemot vērā jauno VU ietvarlikumu un saskaņā ar pastiprināto Finanšu ministrijas kā akcionāra lomu, izveido tehnisku vienību VU uzraudzībai. Valdība turpina savu visaptverošo VU pārstrukturēšanas programmu, lai ilgtspējīgi panāktu līdzsvarotus darbības rezultātus. Portugāles valdība turpina jau uzsāktās privatizācijas;
- (14) Portugāle iesniedz ziņojumu ar šādiem mērķiem:
 - i) apzināt dienestu un jurisdikciju pārklāšanos starp centrālo un vietējo valdības līmeni, kā arī citu trūkumu avotus, un
 - ii) reorganizēt ministriju decentralizēto dienestu tīklu (galvenokārt ar *Lojas do Cidadão* (vienas pieturas aģentūru) tīkla un citu risinājumu palīdzību), efektīvāk aptverot ģeogrāfiskos reģionus un pastiprinot kopēju pakalpojumu un digitālās pārvaldības izmantošanu;
- (15) Portugāle nodrošina efektivitāti un lietderīgumu veselības aprūpes sistēmā, turpinot racionāli izmantot pakalpojumus un kontrolējot izdevumus, samazinot valsts izdevumus par zālēm un novēršot kavētos maksājumus;
- (16) Portugāle turpina slimnīcu tīkla reorganizāciju un racionalizāciju, specializējot, koncentrējot un samazinot slimnīcu sniegtos pakalpojumus un apvienojot slimnīcu

vadību un darbību, un nodrošina to, ka tiek īstenots daudzgadu darbības plāns slimnīcu reorganizācijai;

- (17) pēc grozījumu pieņemšanas Likumā 6/2006 par jaunajiem pilsētas īpašumu īres līgumiem un dekrētlikumā, ar ko vienkāršo renovācijas administratīvo procedūru, Portugāle veic visaptverošu pārskatu par mājokļu tirgus darbību;
- (18) ievērojot Konstitucionālās tiesas 2013. gada 20. septembra nolēmumu, Portugāle vienlaikus izstrādā un īsteno tādus alternatīvus risinājumus darba tirgus reformas jomā, kuriem ir līdzīga ietekme;
- (19) makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas nolūkā Portugāle veicina tādas atalgojuma sistēmas attīstību, kas atbilst mērķim sekmēt darbvietu radīšanu un uzlabot uzņēmumu konkurētspēju. Programmas darbības laikposmā minimālā alga tiek palielināta tikai tad, ja to pamato norises ekonomikā un darba tirgū;
- (20) Portugāle turpina uzlabot savas aktīva darba tirgus politikas efektivitāti saskaņā ar novērtējuma ziņojumu un rīcības plānu valsts nodarbinātības dienestu darbības uzlabošanai;
- (21) Portugāle turpina īstenot savos rīcības plānos izklāstītos pasākumus, lai uzlabotu vidējās izglītības, kā arī arodizglītības un apmācības kvalitāti; jo īpaši valdība iesniedz plānus, ar kuriem nodrošina efektīvāku sistēmu skolu finansēšanai, un izveido references profesionālās skolas;
- (22) Portugāle pabeidz pieņemt atlikušos sektorālos grozījumus, kas vajadzīgi, lai pilnībā īstenotu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/123/EK;
- (23) Portugāle publicē ceturkšņa ziņojumus par atgūšanas likmēm, uzņēmumu maksātspējas lietu izskatīšanas ilgumu un izmaksām, nodokļu lietu izskatīšanas ilgumu un izmaksām, kā arī izpildu tiesvedības lietu pabeigšanas koeficientu;
- (24) Portugāle uzlabo uzņēmējdarbības vidi, pabeidzot sāktās reformas administratīvā sloga samazināšanai (pilnībā darboties spējīgi vienoti kontaktpunkti, kas paredzēti Direktīvā 2006/123/EK, un „nulles atļaujas” projekti), tuvinot reglamentēto profesiju raksturlielumus ES direktīvām un vēl vairāk vienkāršojot esošās licencēšanas procedūras, noteikumus un citus ekonomiku apgrūtinājošus administratīvus slogus, kas ir būtisks šķērslis saimnieciskās darbības attīstībai;
- (25) Portugāle pabeidz ostu pārvaldes sistēmas reformu, tostarp ostu ekspluatācijas koncesiju reformu;
- (26) Portugāle īsteno pasākumus, kas veicina transporta sistēmas darbību;
- (27) Portugāle turpina transponēt ES dzelzceļa nozares tiesību aktu paketes;
- (28) Portugāle īsteno plānu, lai izveidotu neatkarīgu uzņēmumu loģistikas pakalpojumu sniegšanai gāzes un elektroenerģijas jomā;
- (29) Portugāle īsteno piemērotus pasākumus, lai likvidētu enerģijas tarifu parādu un nodrošinātu valsts elektroenerģijas sistēmas ilgtspēju;
- (30) valdība iesniedz Portugāles parlamentam grozītos arodorganizāciju statūtus;
- (31) Portugāle pieņem atbilstošos grozījumus valsts regulatoru statūtos;
- (32) Portugāle turpina atcelt šķēršļus ienākšanai tirgū, mīkstināt esošās atļauju saņemšanas prasības un samazināt administratīvo slogu pakalpojumu nozarē;

- (33) Portugāle publicē ceturkšņa ziņojumus par atgūšanas likmēm, uzņēmumu maksātspējas lietu izskatīšanas ilgumu un izmaksām, nodokļu lietu izskatīšanas ilgumu un izmaksām, kā arī izpildu tiesvedības lietu pabeigšanas koeficientu;
- (34) Portugāle pieņem būvniecības likumus un citus sektorālos grozījumus, lai pilnībā īstenotu Pakalpojumu direktīvu;
- (35) Portugāle izvērtē fakultatīva naudas līdzekļu uzskaites režīma ietekmi PVN jomā;
- (36) Portugāle veic uzskaiti un novērtējumu attiecībā uz to noteikumu izmaksām, kuri, visticamāk, spēcīgāk ietekmēs ekonomikas darbību.

9. Lai atgūtu uzticību finanšu sektoram, Portugāle tiecas saglabāt atbilstīgu kapitāla līmeni savā banku nozarē un nodrošināt sakārtotu procesu parādsaistību samazināšanai, ievērojot saprašanās memorandā noteiktos termiņus. Šajā saistībā Portugāle īsteno Portugāles banku nozares stratēģiju, par ko panākta vienošanās ar Komisiju, ECB un SVF, tā, lai tiktu saglabāta finanšu stabilitāte. Jo īpaši Portugāle:

- (1) uzrauga banku pāreju uz jaunajiem kapitāla noteikumiem, kas izklāstīti Kapitāla prasību direktīvā IV (*CRD IV*), un nodrošina, ka kapitāla rezervju līmenis arī turpmāk atbilst sarežģītajai darbības videi;
- (2) iesaka bankām ilgtspējīgā veidā stiprināt to nodrošinājumu rezerves;
- (3) vajadzības gadījumā arī nākotnē apņemas sniegt turpmāku atbalstu banku sistēmai, mudinot bankas rast privātus risinājumus, savukārt saskaņā ar nesen grozītajiem ES noteikumiem par valsts atbalstu Banku maksātspējas atbalsta mehānisma (*BSSF*) līdzekļi ir pieejami turpmākam dzīvotspējīgu banku atbalstam, ievērojot stingrus nosacījumus;
- (4) nodrošina banku nozares parādsaistību līdzsvarotu un sakārtotu samazināšanu, kas joprojām ir būtiski, lai pastāvīgi likvidētu finansējuma nelīdzsvarotību un vidējā termiņā mazinātu atkarību no Eurosistēmas finansējuma. Banku finansējuma un kapitāla plānus pārskata reizi ceturksnī;
- (5) turpina stiprināt *BdP* (*Banco de Portugal*) uzraudzības padomi, uzlabot tās uzraudzības procesus, kā arī izstrādāt un ieviest jaunu uzraudzības metodiku un instrumentus. Atbilstīgi ES līmenī noteiktajam termiņam *BdP* pārskatīs standartus attiecībā uz ienākumus nenesošiem aizdevumiem, lai sasniegtu konvergenci ar attiecīgajos EBI tehniskajos standartos iekļautajiem kritērijiem;
- (6) turpina katru ceturksni uzraudzīt iespējamās banku kapitāla vajadzības, stresa apstākļos piemērojot progresīvu pieeju, kā arī integrējot jauno lejupējo spriedzes testu sistēmu kvalitātes nodrošināšanas procesā, tādējādi ļaujot veikt pārskatu par galvenajiem rezultātu virzītājspēkiem;
- (7) turpina racionalizēt valsts īpašumā esošo *CGD* (*Caixa Geral de Depósitos*) grupu;
- (8) uztic konkursa procedūrā izvēlētiem uzņēmumiem to *BPN* (*Banco Português de Negócios*) kredītu pārvaldību, kuri pašlaik ir *Parvalorem* turējumā, pilnvarojot šos uzņēmumus pakāpeniski atgūt aktīvus, un nodrošina, ka laicīgi tiek pārdoti meitasuzņēmumi un pārējo divu valstij piederošo īpašam nolūkam dibināto sabiedrību aktīvi;
- (9) analizē banku sanācijas plānus un sniedz sistēmai tādas vadlīnijas par sanācijas plāniem, kuras atbilst attiecīgo EBI tehnisko standartu (projektam) un plānotajai ES direktīvai par kredītiestāžu sanāciju un noregulējumu, un sagatavo noregulējuma plānus, pamatojoties uz banku iesniegtajiem ziņojumiem;

- (10) pabeidz īstenot finanšu iestādēm paredzētu sistēmu, kā iesaistīties mājāsaimniecību parādu ārpustiesas pārstrukturizācijā, un atvieglo uzņēmumu parādu pārstrukturizācijas sistēmas piemērošanu;
- (11) sagatavo ceturkšņa ziņojumus par jauno pārstrukturizācijas līdzekļu īstenošanu; balstoties uz nesen veikto pētījumu, izvērtē alternatīvas, lai paplašinātu to uzņēmumu sekmīgu sanāciju, uz kuriem attiecas *PER* (īpašā palīdzības procedūra uzņēmumiem, kas nonākuši nopietnās finansiālās grūtībās) un *SIREVE* (uzņēmumu sanācijas sistēma, izmantojot ārpustiesas vienošanās par uzņēmumiem, kas nonākuši ekonomiskās grūtībās vai kam ir nenovēršama vai faktiskā maksātnespēja);
- (12) ar ceturkšņa ziņojumu palīdzību turpina uzraudzīt uzņēmumu un mājāsaimniecību augsto parādsaistību līmeni, kā arī turpina īstenot jauno parādu pārstrukturizācijas sistēmu, lai nodrošinātu, ka tā darbojas pēc iespējas efektīvāk;
- (13) pamatojoties uz iesniegtajiem priekšlikumiem, veicina uzņēmumu finansējuma alternatīvu diversifikāciju, izstrādā un īsteno risinājumus, kas uzņēmumiem sniedz finansējuma alternatīvas salīdzinājumā ar tradicionāliem banku kredītiem, ko panāk, izmantojot dažādus pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot uzņēmumu pieeju kapitāla tirgiem;
- (14) uzlabo valdības finansēto kredītlīniju darbību un pārvaldību, balstoties uz nesen veiktās ārējās revīzijas rezultātiem. Īsteno nesen pārskatīto plānu, kura mērķis ir uzlabot valsts garantiju sistēmas (*NGS*) pārvaldību un padarīt šīs shēmas efektīvākas, vienlaikus samazinot valsti apdraudošos riskus;
- (15) izveido attīstības finanšu iestādi (*DFI*), kuras mērķis ir racionalizēt un centralizēt ES struktūrfondu finanšu instrumentu atmaksājamās daļas pārvaldību 2014.–2020. gada plānošanas periodā. Iestāde nepieņem publiskus noguldījumus vai citus atmaksājamus līdzekļus un neizsniedz tiešus aizdevumus.”

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Portugālei.

3. pants

Šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*